

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-2-65 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 05-07/62-27
Karar Tarihi : 3.2.2005

A.TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Murat GENCER, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER : Derya YENİŞEN, Ekrem KALKAN

20

C. ŞİKAYET EDEN : Bilgi ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve
Dış Tic. Ltd. Şti.
Bilkent 5. Cadde No:4/9, 06533 Bilkent- ANKARA

**D. HAKKINDA
ÖNARAŞTIRMA
YAPILANLAR**

30

: - IBM Türk Ltd. Şti
Büyükdere Cad. Yapı Kredi Plaza, B Blok Levent,
80613-İSTANBUL

- Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik Ltd. Şti.
Uğur Mumcu Cad. 64/3-5 G.O.P.06700-ANKARA

E. DOSYA KONUSU : IBM Türk Ltd. Şti. ve Bildem Bilgisayar
Destekli Mühendislik Ltd. Şti.'nin yazılım geliştirme araçları pazarlarında
hakim durumda oldukları ve maliyetin altına satış yapmak suretiyle Bilgi
ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti.'nin
faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiası.

40

F. İDDİALARIN ÖZETİ : Bilgi ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve
Dış Ticaret Ltd. Şti.'nin (BTG) şikayet dilekçesinde özetle;

- BTG'nin ABD merkezli Borland markalı "yazılım geliştirme ürünlerinin"
resmi Türkiye temsilcisi olduğu,
- bu ürünlerle ilgili lisans satışı, uygulama, eğitim ve danışmanlık
hizmetleri sağladığı,
- yazılım geliştirme ürünlerinin,
- gereksinim yönetimi,
- modelleme,
- konfigürasyon yönetimi,

- değişiklik yönetimi,
- test

50 - konuşlandırma

gibi alt yazılımlardan oluştuğu,

- IBM'in Rational markasıyla piyasaya sunduğu ürünlerle yukarıda sayılan yazılım ürünleri piyasalarında %90 pazar payı ile hakim durumda olduğu,
- bu ürünlerin Türkiye'de IBM Türk Ltd. Şti (IBM Türk) tarafından sağlandığı,
- IBM ürünlerinin dağıtım, satış, eğitim ve bakım hizmetlerinin distribütör olarak çalışan Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik Ltd. Şti. (Bildem) tarafından yapıldığı,

60 - Türk Havayolları A.O.'nun (THY) 12.7.2004 tarihinde düzenlediği ve 16.7.2004'te sonuçlanan "Konfigürasyon Yönetimi, Değişiklik Yönetimi ve Modelleme Yazılım Aracı ve Hizmet Alım İhalesi"ne, IBM Türk ve Bildem'in birlikte katılarak ürünler ve eğitim-bakım hizmetleri için ilk teklif ettikleri 210.000 ABD dolarından ikinci tekliflerinde 80.000 ABD dolarına indikleri ve ihaleyi kazandıkları,

- BTG'nin ilk teklifinin 220.000 ABD Doları civarında olduğu,
- ihaleye davet edilen üçüncü teşebbüs olan Computer Associates firmasının teklifinin ise, teknik ve hizmet taleplerini tam karşılamamakla birlikte 80.000 ABD Dolarının altında olduğu,

70 - CA firmasının teknik isterleri tam karşılayamadığı, şartnamenin gereklerine uygun olarak temelde rekabetin BTG ile Bildem arasında olduğu,

- IBM Türk ve Bildem'in teklif ettiği 80.000 ABD Doları'nın maliyetin altında bir seviye olduğu,
- normal seviyelerde olmayan bu fiyat indiriminin pazara yeni ürün girmesini engellemeye yönelik olduğu ve pazarda rekabet ortamının oluşmasına engel bir durum teşkil ettiği,

böylece IBM Türk ve Bildem'in anılan ürünlerdeki hakim durumlarını kötüye kullanmak suretiyle rakip teknolojilerin pazara girmesini engellemeye çalıştıkları ifade edilmiştir.

80

G. DOSYA EVRELERİ : Kurum kayıtlarına 16.8.2004 tarih ve 4560 sayı ile intikal eden şikayet hakkında hazırlanan 10.12.2004 tarih ve 2004-2-65/İİ-04-EK sayılı İlk İnceleme raporu Rekabet Kurulu'nun 23.12.2004 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 04-81/1158-M sayılı Karar ile şikayet konusuyla ilgili olarak IBM Türk Ltd.Şti. ve Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik Ltd. Şti. hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Raportörlerce hazırlanan 28.1.2005 tarih ve 2004-2-65/ÖA-04-DY sayılı önaraştırma raporu Rekabet Kurulu'nun 3.2.2005 tarih ve 05-07 sayılı toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

90

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; IBM Türk Ltd. Şti ve Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik Ltd. Şti.'nin yazılım geliştirme araçları piyasalarında Bilgi ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. tarafından yapılan şikayet çerçevesindeki faaliyetlerinin ve fiyatlandırma davranışlarının 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediği tespit edilmiş ve soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

100 I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarları

Şikayet dilekçesinde bahsedilen THY ihalesinin konusunu “konfigürasyon yönetimi”, “değişiklik yönetimi” ve “modelleme” yazılımları oluşturmaktadır. Bu yazılımlar, “yazılım geliştirme alt yapı yazılımları” olarak bilinen ürünlerin birer alt kategorileridir.

110 “Yazılım geliştirme altyapı yazılım ürünleri” herhangi bir yazılım projesinde projenin tüm aşamalarında daha etkin ve yüksek performanslı bir biçimde hazırlanmasına olanak sağlayan araçlardır. Bu ürünlerin alıcıları genel olarak yazılım firmaları ile kendi bünyelerinde yazılım geliştirme ihtiyacı olan teşebbüslerdir.

Yazılım geliştirme alt yapı yazılım ürünleri genel olarak;

- gereksinim yönetimi
- modelleme
- konfigürasyon yönetimi
- değişiklik yönetimi
- test
- konuşlandırma

120 olarak adlandırılan kategorileri oluşturan yazılımlardan oluşmaktadır. Bu kategoriler herhangi bir yazılım projesinde birbirlerini tamamlayıcı nitelikte olup ikame edilebilir değildir. Her kategorinin içinde ise farklı işletim sistemlerine (Windows, Unix, Linux vb.) ve farklı yazılım dillerine (Java, C++ vb.) göre hazırlanmış yazılım türleri bulunmaktadır.

Farklı üretici teşebbüslerin her kategori için ürettiği yazılımlar müşterilerin ihtiyaçlarına göre aralarında teknik farklılıklar gösterebilmektedir. Kullanıcının aradığı özelliklere göre bu ürünlerin bazıları üretici firmalar tarafından ücretsiz olarak da sağlanmakta iken, bazıları ise lisanslı ve belli bir eğitim, bakım ve destek hizmetleri ile birlikte sunulmaktadır.

130 İlgili ürün pazarı tanımı yapılırken, aynı kategori içerisinde sayılan yazılımların içerdikleri detay düzeyinde farklılıklara rağmen, genel olarak o kategoride amaçlanan hizmeti sunabilmesinden hareketle yukarıda sayılan her kategorinin ayrı birer ilgili ürün pazarı oluşturabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Dosya konusu şikayette ise bu ürünlerden sadece;

- modelleme,
- değişiklik yönetimi
- konfigürasyon yönetimi

140 ürünlerinin konu edilmesi sebebiyle ilgili ürün pazarları; “yazılım geliştirme alt yapı yazılım ürünlerinin alt kategorilerinden olan ‘modelleme’, ‘konfigürasyon yönetimi’, ‘değişiklik yönetimi’ yazılımları ile bunlarla ilgili eğitim, bakım ve destek hizmetleri” pazarları olarak tanımlanmıştır.

Bu ürünler dünya piyasalarında IBM, Computer Associates (CA), Borland, Microsoft, Oracle, Sybase adlı teşebbüsler tarafından üretilmekte ve değişik ülke veya bölgelerde faaliyet gösteren temsilci veya distribütörler aracılığı ile satılmaktadır.

1.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

150 Yukarıda anılan ilgili ürünlerin üreticileri yurtdışı menşeiili teşebbüsler olmakla birlikte Türkiye’deki satışlarını temsilci veya distribütör şirketlerle gerçekleştirmektedirler. Bu şirketlerin satışlarının Türkiye’de yerleşik alıcılara yönelik olduğu tespit edilmiştir. Yazılımların alıcı tarafından kullanılması lisans satışı yapıldıktan sonra internet üzerinden yüklemek suretiyle gerçekleşmektedir. Temsilci firmalar lisans satışının yanında ürünlerle ilgili eğitim, bakım ve destek hizmetleri sunmaktadırlar. Bu hizmetlerin sunulmasında bölge tahsisi söz konusu değildir. Örneğin, Ankara’da yerleşik bir temsilcinin Türkiye’nin diğer bölgelerinde eğitim, bakım ve destek hizmeti vermesi mümkündür. Bu gerekçelerle birlikte dosya konusu ürünlerle ilgili faaliyetlerin Türkiye’deki rekabet koşullarını etkilemesi sebebiyle ilgili coğrafi pazar “Türkiye Cumhuriyeti sınırları” olarak belirlenmiştir. Türkiye pazarında faaliyet gösteren başlıca firmalar IBM, Oracle, Computer Associates, Sybase, Proya, 4S ve Microsoft’tur.

160

1.2. Taraflar

1.2.1. Bilgi ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti. (BTG)

170 Ankara’da yerleşik olan BTG, dünya çapında yazılım sektöründe faaliyet gösteren Borland firmasının yaklaşık 2 yıldan beri Türkiye temsilciğini ve distribütörlüğünü yapmaktadır. BTG, Borland markalı ürünlerin lisans satışının yanı sıra ile bunlarla ilgili eğitim ve destek hizmetlerini sağlamaktadır. Eğitim ve destek hizmetleri sağlamakla görevli 3-4 mühendisin çalıştığı küçük ölçekli bir işletme olarak kabul edilebilir.

Yazılım geliştirme ürünleri alanında önemli müşterileri arasında TÜBİTAK, Maliye Bakanlığı’nın yüklenicisi olan Cybersoft ve Şeker Bilişim (Şeker Bank) sayılabilir.

1.2.2. IBM Türk Ltd. Şti. (IBM Türk)

IBM Türk, IBM markalı kişisel bilgisayarlar, yazıcılar, veri depolama ürünleri, sunucular, ağ ürünleri, değişik yazılım ürünleri ile bütünlük teknoloji hizmetleri, iş danışmanlık hizmetleri ve eğitim hizmetleri sunmaktadır.

180 IBM Türk, bu alanlardaki ürün ve hizmetlerin satış, eğitim ve destek hizmetlerinde çözüm ortağı firmalarla birlikte çalışmaktadır. IBM Türk’ün yazılım geliştirme alt yapı yazılım ürünlerindeki çözüm ortağı Bildem Bilgisayar Destekli Müh. Ltd.Şti.’dir.

IBM Türk, bu ürünlerde Rational markası ile faaliyet göstermektedir.

I.2.3. Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik. Ltd.Şti (Bildem)

190 Merkezi Ankara'da olan Bildem, yukarıda yer aldığı gibi IBM Türk'ün yazılım geliştirme alt yapı yazılım ürünlerindeki çözüm ortağı olarak çalışmaktadır. Bu ürünlerin satışıyla ilgili olarak Bildem ile IBM Ireland Product Distribution Ltd. (IBM-İrlanda) ile distribütörlük sözleşmesi imzalanmıştır. Bu sözleşmeye göre yazılımların lisansları Bildem tarafından IBM İrlanda'dan satın alınmakta ve müşterilere yeniden satışı sırasında distribütör için IBM İrlanda'nın nihai satış liste fiyatı üzerinden belli bir komisyon oranı uygulanmaktadır. Bu anlamda Bildem'in rekabet hukuku çerçevesinde yeniden satıcı olarak çalıştığı kabul edilebilir. Lisansı satılan ürünlerin eğitim ve destek hizmetleri bakımından ise bağımsız olarak çalışmakta ve fiyatlandırma yapabilmektedir.

Ayrıca Bildem'in Ankara'da ve İstanbul'da eğitim hizmetlerinde görevli 10-15 teknik personeli ve eğitim tesisleri bulunmaktadır.

I.3. IBM-İrlanda ile Bildem Arasındaki Ticari İlişkiler

200 IBM-İrlanda ile Bildem arasında münhasır olmayan distribütörlük anlaşmasını da içeren "Çözüm Ortaklığı Sözleşmesi" mevcuttur. Bildem, ürünlerin yeniden satışını yapmak üzere lisanslarını IBM-İrlanda'dan satın almaktadır. Bu sözleşmeye göre, her iki taraf da kendi fiyat ve satış koşullarını belirlemede serbesttir. Benzer şekilde, faaliyetlerinde oluşacak masraflardan da tarafların kendileri sorumludur. Bildem, sipariş ve ödemelerini IBM-İrlanda'ya yapmaktadır.

IBM Türk ise, Bildem'e pazarlama ve teknik konularda destek sağlamaktadır. IBM Türk ile Bildem arasında herhangi bir ortaklık ilişkisi bulunmamaktadır. Bildem müşterilerini genellikle kendisi bulmaktadır. Ancak bir müşterinin IBM Türk'e ürünlerle ilgili teknik bilgi sorması halinde gerekli teknik tanıtımları yapmak üzere IBM Türk, Bildem'i bilgilendirmektedir.

210 Ürünlerin yeni sürümlerinin sağlanması ve telefon/e-posta desteği uluslararası IBM destek sistemi tarafından sağlanmaktadır. Ancak müşterilerin yerinde destek veya uygulama geliştirme danışmanlığı ve kılavuzluğu gibi hizmetler Bildem tarafından verilmektedir.

Bildem tarafından verilen eğitim, yerinde destek ve danışmanlık gibi hizmetlerin fiyatları ise verilen hizmeti sağlayacak personelin seviyesi, sayısı, gereken hizmetin türü, zorluk derecesi, müşteri işyerinin uzaklığı ve ulaşım zorluğu gibi faktörler gözetilerek Bildem tarafından belirlenmektedir.

I.4. THY İhalesinin İncelenmesi

220 THY'nın uçuş operasyonlarının ve diğer bilgi işlem operasyonlarının planlanması, geliştirilmesi ve yönetilmesinde kullanılan Web ve Client Server uygulamalarının konfigürasyon, değişiklik yönetimi ve modelleme alt yapısının oluşturulması için yazılım lisansı ve gerekli hizmetlerin temini amacıyla 12.7.2004 tarihinde yapılan ihalede verilen tekliflere ilişkin değerlendirmelerin ve yapılan seçimin gerekçelerin yer aldığı THY Genel Satınalma Başkanlığı Kurulu Kararı'nda;

- İdari ve teknik şartnamenin istek ünitesince belirlenen Bildem, BTG ve CA firmalarına iletildiği,

- 230
- 12.7.2004 tarihinde söz konusu 3 firmanın kapalı zarfla teklif mektuplarının THY'na intikal ettiği,
 - Tekliflerin okunmasını takiben istek ünitesi yetkililerinin inceleme yapmak üzere süreye ihtiyaç duymaları üzerine 16.7.2004 tarihine kadar kararın ertelendiği,
 - 16.7.2004 tarihinde 2. oturumun yapıldığı,
 - İstek ünitesi yetkililerinin yaptıkları teknik değerlendirme sonucunda;
 - o Tek opsiyon ile ihaleye katılan CA firmasının teknik şartnamenin 5.1.4., 5.2.6., 5.2.7., 5.3.13. ve 5.2.15. maddelerini karşılamadığının,
 - o 6 opsiyon ile ihaleye katılan BTG firmasının değerlendirilen Opsiyon 2 ve diğer tüm opsiyonlarının teknik şartnamenin 4.2., 5.2.15. ve 5.2.22. maddelerini karşılamadığının,
 - o Bildem'in ise 1b opsiyonlu teklifinin teknik şartnameyi tam olarak karşıladığının
- 240
- tespit edildiği,
- CA ve BTG firmalarına tekliflerini teknik şartnameye uygun hale getirip getiremeyeceklerinin sorulduğu ancak alınan yanıtlardan şartnameyi karşılayamayacaklarının anlaşıldığı,
 - Bildem ile gerekli pazarlığın yapıldığı ve bu pazarlık sonucunda firmanın
 - o 3 adet Rational Clearcase/Clear Quest Bundle Floating
 - o 3 adet Rational Rose XDE Developer for Java Authorized User ürünlerini 3 yıl bakım/destek ile ve
 - Değişiklik yönetimi için 3 kişiye kullanıcı eğitimi, 3 kişiye yönetici eğitimini,
 - Modelleme için 3 kişiye kullanıcı eğitimini,
 - KDV hariç toplam 3 USD bedelle vermeyi ve 3 yıl boyunca ilave alımlar için de bu fiyatların geçerli olacağını kabul ve taahhüt ettiği,
 - ihale konusu ürünlerin Bildem'den alınmasına Alım Satım Yönetmeliği'nin 26. maddesi uyarınca oybirliği ile karar verildiği
- 250
- 260
- belirtilmektedir.

1.4.1 Bildem Tarafından Verilen Fiyat Teklifinin İncelenmesi ve Maliyetlerle Karşılaştırılması

Bu bölümde THY ihalesinde Bildem'in verdiği teklif ile teklife konu ürün ve hizmetlerin maliyetleri karşılaştırılacaktır.

THY ihalesinde Bildem ile THY arasında yapılan görüşmeler sonucunda yeniden düzenlenen alım miktarları ve hizmetler için Bildem'in teklifinin detaylarına aşağıda yer verilmektedir.

- 270
- Bildem, 3 adet "floating" Change Management Solution yazılım lisansı, 3 adet XDE yazılımı lisansı, bu ürünlerin yıllık bakım yazılımları ve bu ürünlerle ilgili eğitim, yerinde destek ve 3 pilot proje uygulaması hizmetleri için 3 yıllığına toplam 3 USD teklif etmiş ve bu teklif THY tarafından kabul edilmiştir.

Yukarıda anılan yazılım lisansları için Bildem, IBM-İrlanda'ya 3 USD ödemiştir. THY'ye 3 günlük bir eğitim verilmesi planlanmıştır. Pilot projeler için 3 günlük mesai harcanması tahmin edilmektedir. Yerinde destek için

ayda 3 günden 3 yıl boyunca 3 gün hizmet verilmesi planlanmıştır. Eğitim, yerinde destek ve pilot projeler için THY'ye verilecek bir günlük hizmetin maliyeti 3 USD olarak hesaplanmıştır. Bu maliyetin oluşumunda; hizmet verecek personelin günlük maliyetinin yanında dokümantasyon, ulaşım maliyetleri gibi yan unsurlar dikkate alınmıştır. Hizmeti verecek personelin maliyeti, bu personelin aylık ücretinin çalıştığı gün sayısına bölünmesiyle bulunmuştur. Ayrıca ihale ve finansman giderleri bulunmaktadır. Tüm bu giderler ile THY'ye verilen teklif ve maliyetler aşağıdaki tabloda gösterilmektedir:

Tablo 1: Bildem'in THY ihalesindeki teklifi ile maliyetlerinin karşılaştırılması

Maliyet kalemleri	Tutar (USD)
Yazılımların IBM'den alış bedeli	3
3 gün eğitim	3
3 gün pilot proje geliştirme maliyeti	3
3 gün (ayda 3 gün, 3 yıl) yerinde destek maliyeti	3
İhale sözleşme, kati teminat masrafları	3
Finansman	3
Toplam maliyet	3
Toplam ihale teklifi	3
Kar	3

Yukarıdaki hesaplardan, Bildem'in THY'ye ihalesinde, yazılımların alış bedelleri, bu ürünlerle ilgili verilmesi düşünülen eğitim, yerinde destek ve proje geliştirme hizmetleri ve diğer masraflar karşılığında oluşan maliyetlerin altında bir satış gerçekleştirmediği sonucuna ulaşılmıştır.

I.4.2. THY İhalesinde Konu Edilen Ürünlerin IBM-İrlanda Tarafından Bildem'e Satış Bedelleri

THY ihalesinde konu edilen ürünler ile bu ürünlerin izleyen yıl piyasa sürülecek yeni sürümlerinin, IBM-İrlanda tarafından yeniden satış amaçlı olarak Bildem'e satışı aşağıda yer verilen fiyatlardan gerçekleşmiştir.

Tablo 2: IBM-İrlanda'dan Bildem'e yapılan satış

Ürün adı	Ürün Adedi	Birim Bedeli (USD)	Toplam Bedel (USD)
D5381LL- Rational ClearCase Change Management Solution (Bundle), Floating	3	3	3
E012XLL- Rational ClearCase Change Management Solution, Floating, Maintenance Renewal	3	3	3
D53NRLL- Rational Rose XDE	3	3	3
E019ALL- Rational Rose XDE, Maintenance Renewal	3	3	3
TOPLAM			3

IBM-İrlanda tarafından THY ihalesi özelinde Bildem'e yapılan satışlarda yazılım bedellerinin, bazı diğer kullanıcılara sunulan fiyatların üstünde olduğu görülmektedir. Bu durumda IBM-İrlanda'nın THY ihalesi bağlamında özel bir

indirim yaptığı ama bu indirimin bazı diğer son kullanıcılara uygulanan fiyatlarının üstünde kalması sebebiyle Bildem'e "olağan dışı düşük bir fiyatlama" imkanı tanıyacak nitelikte olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

J. GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK

J.1. Hakim Durum

310 Şikayet konusu davranışların 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal doğurabilecek nitelikte davranışlar olmadığı tespit edildiğinden, hakim durum incelemesinin yapılmasına ihtiyaç duyulmamıştır.

J.2. Fiyat-Maliyet farkı

320 THY ihalesinde konu edilen ürünlerle ilgili olarak IBM-İrlanda'nın yeniden satış amacıyla Bildem'e yaptığı satışlarda Bildem'in talebi üzerine özel bir indirim sağladığı görülmesine rağmen, bu indirim sonucunda oluşan satış bedelinin IBM-İrlanda'nın bazı diğer müşterilerine yaptığı satış bedellerinin altında olmadığı tespit edilmiştir. Bu durumda IBM-İrlanda'nın THY ihalesi özelinde "olağandışı düşük bir fiyat" uygulamadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Diğer yandan, Bildem'in THY ihalesinde maliyetlerinin altında bir satış gerçekleştirmediği anlaşıldığından, Bildem'in bu ihaledeki fiyatlama stratejisinin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde ihlal yaratacak bir davranış olarak değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

330 Hakkında önaraştırma açılan diğer teşebbüs olan IBM Türk'ün ise, THY ihalesi kapsamında yapılan satış işleminde IBM-İrlanda ve Bildem arasındaki iletişime aracılık etmek dışında herhangi bir fonksiyonu olmadığı, satış işleminin tamamıyla Bildem'in kendi ad ve hesabına gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu nedenle, IBM Türk hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem yapılmasına gerek görülmemiştir.

J.3. Niyet

340 Raportörlerce Bildem ve IBM Türk adlı teşebbüslerde yapılan yerinde incelemelerde, Bildem veya IBM Türk'ün şikayetçi teşebbüsü hedefleyen ve bu yönde stratejik davranış geliştirildiğini gösteren herhangi bir belgeye ulaşılamamıştır. Bu sebeple 4054 sayılı Kanun anlamında rakip teşebbüsün faaliyetlerinin zorlaştırıldığı iddiasını destekleyecek bir "niyet"ten bahsetmek mümkün gözükmemektedir.

J.4. THY İhalesi Özelinde Değerlendirme

350 Dosya mevcudunda yer alan şikayet konusu "THY Konfigürasyon Yönetimi, Değişiklik Yönetimi ve Modelleme Yazılım Aracı ve Hizmet Alım İhalesi"yle ilgili olarak THY yetkililerinin açıklamalarından, katılan firmalardan CA ve BTG'nin ihalenin bazı teknik gereklerini karşılamadıkları anlaşılmıştır. İhalede, ilk teklifler alındıktan sonra THY ile Bildem arasında yapılan görüşmelerde, THY tarafından önce talep edilen isme kayıtlı lisanslama şeklindeki modelden vazgeçilip, değişken kullanıcı lisanslama modelinde karar kılınmasıyla alınacak lisans miktarlarının azalması söz konusu olmuştur. Ayrıca Bildem'in

360 bu ürünleri bir paket halinde sunması ve IBM-İrlanda'dan sağlanan indirim sayesinde THY'nin ihtiyacı ilk verilen tekliflere oranla daha düşük bir teklifle karşılanır hale gelmiştir. Raportörlerce yapılan yerinde incelemelerde, Bildem ve IBM Türk'ün rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırmayı amaçlayan bir davranışı gösteren bilgi ve belgelere rastlanılmamıştır. Ayrıca, Bildem tarafından THY'ye yapılan satışların bu satışlarla ilgili olarak oluşan maliyetleri karşıladığı tespit edilmiştir. Diğer yandan IBM-İrlanda tarafında Bildem'e yeniden satış amacıyla satılan yazılım bedellerinde belli bir indirim uygulanmış olmasına rağmen, bu indirim miktarının IBM-İrlanda'nın diğer müşterilerine yaptığı satışların bedellerinden düşük olmadığı tespit edilmiştir. Bu gerekçelerle şikayet konusu hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ:

370 Düzenlenen rapora, toplanan delillere ve incelenen dosya kapsamına göre; IBM Türk Ltd. Şti. ve Bildem Bilgisayar Destekli Mühendislik Ltd. Şti.'nin yazılım geliştirme piyasalarında Bilgi ve Teknoloji Grubu Eğitim Danışmanlık İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti. tarafından yapılan şikayet çerçevesindeki faaliyetlerinin ve fiyatlandırma davranışlarının 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediğine, dolayısıyla soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına; şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.